

A Magyar Biztosítók Szövetsége és a Magyar Elektrotechnikai Egyesület közös állásfoglalása

Ismét beköszöntött a viharszezon! Leginkább a május elejétől augusztus végéig terjedő időszakban kell számolni azzal, hogy az épületeket, építményeket a villámcsapás, a villamos és elektronikus készülékeket pedig a villámcsapás hatásaként fellépő túlfeszültség-impulzus károsíthatja vagy megsemmisítheti.

A létesítmények üzemeltetői, az ingatlannal, vagyontárgyakkal rendelkező családok és a biztosítótársaságok közös érdeke a gazdálkodásra, az üzletmenetre, az emberek mindennapi életére jelentős hatással lévő káresemények bekövetkezési valószínűségének csökkentése, a bekövetkező kár mértékének minimalizálása.

Az elmúlt néhány év statisztikai adatai rámutatnak arra, hogy a villámcsapások jelentős károkat okoznak. A káresemények kisebb részben az időjárás, nagyobb részben az építési technológiák és a műszaki berendezések változásával vannak összefüggésben. Egyrészt az épületek hőszigetelésére felhasznált éghető szigetelőanyagok növelhetik a közvetlen villámcsapás hatására keletkező tűz kockázatát vagy a keletkezett kár mértékét. Másrészt a korszerű, energiatakarékos, általában integrált áramkörököt tartalmazó műszaki berendezések (elektronikusan vezérelt ipari gépek, elektronikai háztartási eszközök, számítástechnikai és szórakoztató elektronikai eszközök) zavarérzékenysége megnövekedett, ezért a villámcsapások hatására a hálózatokon (erősáramú, kábel TV, telefon, stb.) fellépő túlfeszültség-impulzusok egyre gyakrabban okozhatják meghibásodásukat. Sok esetben nem csak a közvetlen károkkal, hanem járulékos veszteségekkel is számolni kell, pl. a számítógépek adatainak elvesztéséből, vagy a termelés leállásából fakadóan.

A károk bekövetkezési valószínűsége azonban szakszerű villámvédelmi intézkedésekkel jelentős mértékben csökkenthető: a tűz keletkezésével szemben a villámvédelmi rendszer (az elsődleges villámvédelmi intézkedésnek is nevezett „villámhárító”), a villamos és elektronikus készülékek meghibásodásával szemben pedig (a gyakran másodlagos villámvédelemként említett) ún. többlépcsős túlfeszültség-védelmi rendszer nyújt védelmet. Ez a kétféle intézkedés-rendszer alkalmazási célját tekintve lényegében független egymástól, de a megfelelő védelem érdekében mindkettő kiépítése szükséges.

Bár a villámvédelmi intézkedések megjelenésükben sok esetben egyszerűnek tűnhetnek, a hatékony védelem kiépítéséhez villámvédelemben jártas épületvillamossági szakember közreműködése szükséges. Megfelelően kivitelezett villámvédelemmel tehát minimálisra csökkenthetjük a villámkárok bekövetkezési valószínűségét, kivételes esetekben azonban a védelmi intézkedések ellenére is okozhat kárt a villámcsapás. Aki rendelkezik biztosítással ebben az esetben számíthat a kár megtérülésére. Ennek ellenére a biztosítás csak a bekövetkezett kár helyreállításában és az anyagi veszteség minimalizálásában segít, de nem mentesít a sok kellemetlenségtől, az ügyintézésről. Mindezeket szem előtt tartva a villámcsapás okozta károk mérséklésére a megelőző villámvédelmi

intézkedéseket (villámvédelmi és/vagy túlfeszültség-védelmi rendszer) és a biztosítást egymással kombinálva célszerű alkalmazni.

Mi a teendő, hogyan védhetők a villámcsapástól az épületek, a villamos és elektronikus készülékek?

Több lehetőség is van. A túlfeszültség-károk megelőzésének legegyszerűbb módja, ha a közelgő vihar, zivatar esetén a készülék leválasztásra kerül a hozzá kapcsolódó villamos és/vagy telekommunikációs hálózatról, pl. a televízió, a laptop, a számítógép, a mobiltelefon-töltő és az egyéb készülék csatlakozójának a konnektorból történő kihúzásával, ideértve tv-nél az antennát is.

A legtöbb biztosítótársaság szélsőséges időjárás esetén előrejelző, figyelmeztető üzenetet küld az ügyfélnek a vagyontárgyak megóvása érdekében. Ezeket az sms/e-mail üzeneteket érdemes komolyan venni és betartani a tanácsokat.

Sajnos, a védekezésnek ez a módja legfeljebb csak akkor alkalmazható, ha a készülék csatlakozója kihúzható a konnektorból, és van, aki ezt meg is tegye. Emiatt célszerűbb a villamos és telekommunikációs hálózatokba olyan túlfeszültség-védelmi eszközöket beépíteni, amelyek a készülékek folyamatos működésekor is biztosítják a megfelelő védelmet. Az ilyen többlépcsős túlfeszültség-védelmi rendszer kialakítását és beépítését javasolt szakemberre bízni.

Az olcsó, néhány ezer forintba kerülő túlfeszültségvédő aljzatok, villámvédő elosztók alkalmazása önmagában csak nagyon korlátozott védelmet képes nyújtani!

Az épületeket a villámcsapás tűzgyújtó hatásától villámvédelmi rendszerrel („villámhárítóval”) óvhatjuk meg. Ennek megtervezése, kivitelezése ugyancsak épületvillamossági szakembert igénylő feladat, amelyet általában az építkezés vagy nagyobb felújítás alkalmával célszerű elvégeztetni.

A megelőző védelmi intézkedések alkalmazása mellett célszerű olyan biztosítást kötni, amely a villámcsapás másodlagos hatására is kiterjed. Bár a biztosítás nem alkalmas arra, hogy megelőzze a károk és a kellemetlenségek bekövetkezését, hozzájárulhat ezek mértékének a csökkentéséhez.

Ellenőrizni kell, hogy a biztosítás kiterjed-e a villámcsapás másodlagos hatására, ha nem, a szerződés módosítása szükséges. Ha nincs biztosítás, lehetőség szerint törekedni kell a legrövidebb időn belül a szerződés megkötésére.